

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : สัญญาเลขที่ RDG5750051
 ชื่อโครงการ : รูปแบบและกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางพุทธธรรม
 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 Forms and Management Processes of Buddhist Tourist
 Attractions in the Northeast
 ชื่อนักวิจัย : ดร.พรเศรษฐี วุฒิปัญญาอิสกุล, ดร.ยุทธนา พูนเกิดมะเร็ง และ
 ดร.พระปัญญาวรรวัฒน์ สิริภทโท
 ระยะเวลาโครงการ : 1 สิงหาคม 2557 ถึง 31 กรกฎาคม 2558

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ 1) เพื่อศึกษารูปแบบและกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยวพุทธธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) เพื่อสร้างเครือข่ายการจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางพุทธธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิธีการดำเนินการวิจัยประกอบด้วยวิธีวิจัยคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยการวิจัยเชิงคุณภาพประกอบด้วย การศึกษาข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มย่อย การนำเสนอองค์ความรู้ การวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จำนวน 400 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบและกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยวพุทธธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งเป็น 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบการท่องเที่ยวสนองตอบกิเลสมากกว่าการเพิ่มพูนปัญญาเน้นเที่ยวชมความสวยงามพุทธศิลป์และระบบนิเวศรอบวัด 2) รูปแบบการท่องเที่ยวสนองตอบกิเลสน้อยลงเพิ่มพูนปัญญาตามแนวปฏิบัติของเกจิอาจารย์เน้นการเที่ยวชมบูชาเกจิอาจารย์ศึกษาวัตรปฏิบัติที่ดั่งงามของพระเกจิอาจารย์ 3) รูปแบบการท่องเที่ยวสนองตอบกิเลสน้อยลงเพิ่มพูนปัญญาตามแนวทางการศึกษาประวัติศาสตร์ของวัด ความโดดเด่นของวัดในชุมชน โดยวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเป็นวัดที่มีประวัติศาสตร์เชื่อมโยงกับท้องถิ่น 4) รูปแบบการท่องเที่ยวไม่สนองตอบกิเลสเน้นการเรียนรู้กรรมฐาน ศึกษาพุทธธรรมสนใจกิจกรรมรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานเพื่อความหลุดพ้น

2. การสร้างเครือข่ายการจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางพุทธธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 1) สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬา มีหน้าที่ประสานเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการท่องเที่ยวในกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ อธิบายและกระตุ้นให้ผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวในรูปแบบของการส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเรียนรู้กรรมฐานในวัดต่าง ๆ 2) สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวนครราชสีมา มีหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายส่งเสริมให้ผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจนำเที่ยวเชิงเรียนรู้ปฏิบัติกรรมฐาน โดยการจัดทำแพ็คเกจทัวร์นำเสนอต่อประชาชน 3) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา มีหน้าที่จัดทำรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเรียนรู้ปฏิบัติกรรมฐาน และจัดทำฐานข้อมูลสนับสนุนเพิ่มเส้นทางการท่องเที่ยวแก่ผู้ประกอบการ 4) กลุ่มผู้ปฏิบัติธรรม มีหน้าที่ประชาสัมพันธ์ไปยังเพื่อนสหธรรมิกที่

สนใจการท่องเที่ยวเชิงเรียนรู้กรรมฐานให้เข้ามาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวทางพุทธธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสถานที่ปฏิบัติธรรมอื่น ๆ ที่น่าสนใจ 5) วัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางพุทธธรรมต้นแบบ มีหน้าที่ให้การอบรมและส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติกรรมฐานภายใต้แนวทางการปฏิบัติกรรมฐานและระเบียบที่วัดกำหนดขึ้นให้นักท่องเที่ยวได้ปฏิบัติตามอย่างเหมาะสม

Abstract

Project Code : Contract No. RDG5750051

Project Title : Forms and Management Processes of Buddhist Tourist Attractions in the Northeast

The Researcher's Name : Dr. Pornsetthi Vutthipanyaissakul,
Dr. Yutthana Phoonkerdmaroeng and
Phra Panyaworratwat Siriphatdho, Dr.

Project period : 1 August 2014 to 31 July 2015

Objectives of this research are 1) to study of Forms and Management Processes of Buddhist Tourist Attractions in the Northeast, 2) to create networking for management of Buddhist Tourist Attractions in the Northeast

Research methodology included qualitative and quantitative. Qualitative research including study of primary and secondary data, observation form of participation, interview form, buzz group, knowledge presentation, for quantitative research such as usage of the inquired form to collected the data about the tourist's opinion of Thai and foreigner of 400 tourists

The research results found that

1. Forms and Management Processes of Buddhist Tourist Attractions in the Northeast was in a much level with highest mean is management results of the Buddhist attraction secondary is requirement of the tourist and the interested to the Buddhist tourist attraction and a mean in less level is management plan of the Buddhist tourist attraction

Forms and Management Processes of Buddhist Tourist Attractions in the Northeast by basic context of the Buddhist tourist attraction in the Northeast that were the study group of 20 temples that divided by 4 forms such as forms of tourism-oriented fair, form of tourism-the instructor, form of tourism-community historical and form of tourism-mediation practicing

2. Creating the network for management of Buddhist Tourist Attractions in the Northeast including 1) the tourist group were also interested and believed in the dharma practice where is a Buddhist tourist attraction, could attract the tourists to travel by creating a network to exchange practical experiences and suggest when the interest travel to the tourist attraction where has the members of dharma practicing network, 2) the tourist business is the entrepreneur who interested in tourist business

in new brand that emphasized learning from and mediation practicing, servicing for the products and the tourists, facilitate the tourists by the tourist informed and agreed with the entrepreneur, 3) the government sector is the sector recognized the important of the Buddhist tourist attraction also support and cooperate to give the information that would be make management and development for potential of the Buddhist tourist attraction, collaboration between the government sector with the entrepreneurs of tourist business and distributing the information that is beneficial to the promotion of the Buddhist tourist attraction and travel in other forms that could connect the Buddhist tourist attraction, 4) the Buddhist monks in the temple and the public in the community recognized the important of the Buddhist tourist attraction, support and encourage the Buddhist tourist attraction including to be the instructor to guidance methodology of mediation practicing for the tourists, for the public in the community as the supporter of the Buddhist tourist attraction, welcome the tourist in form of assisting the activities of the Buddhist tourist attraction this has benefited both directly and indirectly into the local